

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Sžso/65/2014
Identifikačné číslo spisu:	8012200777
Dátum vydania rozhodnutia:	25.05.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:8012200777.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Júlie Horskej v právnej veci žalobcu: Q. W., nar. XY, bytom P., zastúpený: JUDr. Juraj Kus, advokát so sídlom Nám. osloboditeľov 10, Michalovce, proti žalovanému: Ministerstvo financií Slovenskej republiky, Štefanovičova č. 5, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č.: MF/019555/2012-23 zo dňa 06.08.2012 o povinnosti vrátiť neprávom vyplatenú sumu na výsluhovom dôchodku, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 20. júna 2014, č.k. 6S 216/2013-49, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 20. júna 2014, č.k. 6S 216/2013-49, **p o t v r d z u j e**.

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd rozsudkom z 20. júna 2014, č.k. 6S 216/2013-49, zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal zrušenia rozhodnutia žalovaného ako aj prvostupňového rozhodnutia Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky č. 100343/2012-1010400 z 24.05.2012. Súčasne účastníkom nepriznal náhradu trov konania.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že prvostupňovým rozhodnutím Finančného riaditeľstva bola žalobcovi podľa § 113 ods. 2 písm. g) bod 2 zákona č. 328/2002 Z.z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 328/2002 Z.z.“) uložená povinnosť vrátiť sumu 12 753,47 €, vyplatenú mu neprávom na výsluhovom dôchodku za obdobie od 06.05.2006 do 30.11.2011. Odvolanie žalobcu žalovaný napadnutým rozhodnutím zamietol a prvostupňové rozhodnutie potvrdil. Žalobca v žalobe poukázal na skutočnosť, že rozhodnutie o skončení jeho služobného pomeru prepustením bolo v súdnom konaní o žalobe zrušené, preto v zmysle § 187 ods. 1 zákona č. 200/1998 Z.z. o štátnej službe colníkov, jeho služobný pomer trval (od 01.11.1991) až do 07.11.2011; namietal nezákonnosť rozhodnutia o preplatku z dôvodu nemožnosti aplikácie ustanovenia § 113 ods. 2 písm. g) bodu 2 zákona č. 328/2002 Z.z.,

keďže vzhľadom na uvedené skutočnosti nemohol vedieť alebo predpokladať, že sa mu táto dávka vyplatila neprávom. Šesť rokov dozadu nemohol vedieť, že bude úspešný v konaní, vedenom vo veci jeho prepustenia zo služobného pomeru.

Z pripojeného administratívneho spisu žalovaného mal krajský súd preukázané, že žalobca bol rozhodnutím bývalého Colného úradu v Čiernej nad Tisou zo 04.05.2006 v spojení s rozhodnutím Colného riaditeľstva SR z 30.05.2006, prepustený zo služobného pomeru, a že v dôsledku zrušenia týchto rozhodnutí rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 1S/120/2010-76 zo dňa 01.03.2011 v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom Najvyššieho súdu SR sp.zn. 8Sžf/24/2011 z 29.09.2011 služobný pomer žalobcu podľa § 187 ods. 1 zákona č. 200/1998 Z.z. trval neprerušene od 01.11.1991 do 07.11.2011, ktorým dňom bol žalobca uvoľnený zo služobného pomeru. Taktiež mal preukázané, že žalobca vo svojom vyjadrení zo dňa 28.12.2011 označenom ako „Výčíslenie preplatku na výsluhovom dôchodku - vyjadrenie“ okrem iného uviedol, že nemá žiadne námietky voči vráteniu vyplatenej sumy na výsluhovom dôchodku za rozhodné obdobie, keďže jeho služobný pomer nikdy neskončil a naďalej trval a že teda nemal nárok na vyplatenie výsluhového dôchodku a vrátenie predmetnej sumy navrhol vykonať započítaním zo sumy výsluhového dôchodku.

Krajský súd skonštatoval, že hoci predložený administratívny spis žalovaného nie je kompletný, nesporné tvrdenia a obsah obdržaných dokladov postačoval na preskúmanie rozhodnutí v medziach žaloby. Poukázal na to, že predpokladom vzniku povinnosti poberateľa dávky vrátiť túto dávku, je v zmysle § 113 ods. 2 písm. g) bod 2 zákona č. 328/2002 Z.z. okolnosť, že poberateľ mal vedomosť alebo musel z okolností predpokladať, že sa vyplatila neoprávnene alebo vo vyššej sume, ako patrila. Výslovil názor, že pokiaľ žalobca napadol odvolaním a neskôr žalobou rozhodnutie o prepustení zo služobného pomeru, musel si byť vedomý, že môže dôjsť k zrušeniu tohto rozhodnutia, o čo sa svojím konaním snažil, a teda z okolností musel predpokladať, že vyplácané dávky výsluhového dôchodku môžu byť vyplácané neoprávnene, pretože mu patrí služobný príjem. Túto jeho vedomosť možno dedukovať aj z obsahu jeho vyjadrenia zo dňa 28.12.2011. Na tom základe krajský súd dospel k záveru, že žalobcovi vznikla povinnosť vrátiť výsluhový dôchodok za obdobie, počas ktorého mu nepatrila. Keďže žalobca nenamietal výčíslenie preplatku, správnosť určenia jeho celkovej sumy nebola predmetom súdneho prieskumu. Rozhodnutie žalovaného považoval za súladné so zákonom a preto žalobu zamietol.

Rozsudok krajského súdu napadol žalobca včas podaným odvolaním z dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm. b), d) a f) O.s.p. ako aj z dôvodu, že postupom súdu bola žalobcovi odňatá možnosť konať pred súdom (§ 221 ods. 1 písm. f) O.s.p.), krajský súd nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav.

Namietol, že rozhodnutie žalovaného nemožno oprieť o ustanovenie § 113 ods. 2 písm. g) bod 2 zákona č. 328/2002 Z.z. Krajský súd sa nijako nevysporiadal s tvrdením žalobcu, že šesť rokov dozadu nemohol vedieť, že bude úspešný v spore o žalobe proti rozhodnutiu o prepustení zo služobného pomeru; výsluhový dôchodok poberal od 06.05.2006 do 30.11.2011 - ak mu služobný úrad vyplatil výsluhový dôchodok neoprávnene, tak sa dopustil nesprávneho úradného postupu. Neobstojí preto tvrdenie žalovaného, že vedel alebo musel vedieť z okolností predpokladať, že sa dávka vyplatila neprávom.

Žalobca ďalej namietol, že z rozsudku krajského súdu je zrejmé, že žalovaný nepredložil súdu kompletný spisový materiál, v ktorom sa nenachádzali niektoré doklady a rozhodnutia, napr. č. 24510/2010-1214 z 22.09.2010 ako aj rozhodnutie najvyššieho súdu sp.zn. 8Sžf/24/2011 zo dňa 29.09.2011, z čoho vyvodil, že žalovaný akoby chcel zatajovať určité rozhodnutia, ktoré sa na vec vzťahujú. Krajský súd nijako nezodôvodnil, ako sa vysporiadal s touto skutočnosťou a jeho rozhodnutie je z toho dôvodu nepreskúmateľné.

Podľa tvrdenia žalobcu krajský súd tým, že žalobu zamietol, odňal mu možnosť konať pred súdom, čím porušil čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 5 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd.

Z uvedených dôvodov žiadal, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil, rozhodnutie žalovaného ako aj prvostupňové rozhodnutie Finančného riaditeľstva zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Súčasne žiadala, aby mu odvolací súd priznal náhradu trov konania z titulu právnej služby v celkovej výške 640,88 €.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu poukázal na to, že po zrušení rozhodnutia o prepustení zo služobného pomeru, a následnej žiadosti o uvoľnenie zo služobného pomeru, bol žalobcovi doplatený plat za obdobie nezákonného prepustenia, odchodné a priznaný výsluhový dôchodok, teda správne orgány si voči žalobcovi splnili všetky finančné záväzky. Naďalej má za to, že žalobca vedel alebo musel vedieť, že v prípade zrušenia rozhodnutia o prepustení mu patrí služobný plat a že výsluhový dôchodok bude musieť vrátiť, keďže služobný plat a výsluhový dôchodok nemožno poberať súčasne. Pokiaľ žalobca namieta neúplnosť predloženého administratívneho spisu a vyslovil názor, že žalovaný akoby chcel zatajovať určité rozhodnutia, ktoré sa na danú vec vzťahujú, túto námietku nepovažoval za dôvodnú, keďže predmetom preskúmania je rozhodnutie o povinnosti vrátiť neprávom vyplatený výsluhový dôchodok, pričom rozsudok najvyššieho súdu sp.zn. 8Sžf/24/2011 zo dňa 29.09.2011 sa týkal rozhodnutia o prepustení žalobcu zo služobného pomeru a bolo ním v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 01.03.2011, č.k. 1S/120/2010-76, zrušené práve druhostupňové rozhodnutie č. 24510/2010-1214 z 22.09.2010 vo veci prepustenia zo služobného pomeru, nejde o doklady vzťahujúce sa na predmet terajšieho súdneho prieskumu.

Žalovaný z uvedených dôvodov navrhol, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu odvolania a v medziach žaloby (§ 212 ods. 1 a § 250j ods. 1 O.s.p.) bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Predmetom preskúmania bolo rozhodnutie žalovaného o povinnosti žalobcu vrátiť neprávom vyplatené sumy (preplatok) na výsluhovom dôchodku za obdobie od 06.05.2006 do 30.11.2011.

Medzi účastníkmi nebolo sporné, že rozhodnutie č. 24510/2010-1214 z 22.09.2010 vo veci prepustenia zo služobného pomeru bolo zrušené rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 01.03.2011, č.k. 1S/120/2010-76, v spojení s rozsudkom najvyššieho súdu sp.zn. 8Sžf/24/2011 zo dňa 29.09.2011, čoho zákonným následkom v zmysle § 187 ods. 1 zákona č. 200/1998 Z.z. bolo trvanie služobného pomeru žalobcu až do 07.11.2011.

Odvolací súd nepovažoval za dôvodnú odvoláciu námietku žalobcu, že krajský súd neuviedol, ako sa vysporiadal s okolnosťou, že uvedený rozsudok najvyššieho súdu a rozhodnutie č. 24510/2010-1214 z 22.09.2010 neboli súčasťou administratívneho spisu, ktorý žalovaný predložil krajskému súdu.

V zmysle § 250d ods. 1 veta prvá O.s.p. je žalovaný správny orgán povinný predložiť súdu svoje spisy spolu so spismi orgánu prvého stupňa, pričom v zmysle ustálenej judikatúry sa pod uvedenými spismi rozumie úplný a originálny spis v danej veci.

Skutočnosť, že rozhodnutie o prepustení žalobcu zo služobného pomeru bolo zrušené v konaní o žalobe podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, v dôsledku čoho služobný pomer žalobcu trval (§ 187 ods. 1 veta prvá zákona č. 220/1998 Z.z.) však medzi účastníkmi nebola sporná. Krajský súd si navyše predmetný rozsudok najvyššieho súdu, z ktorého vyplýva i obsah rozhodnutia č. 24510/2010-1214 z 22.09.2010, zadovážil (č.l. 27 až 32 spisu).

Za danej situácie podľa názoru odvolacieho súdu nemožno striktne trvať na tom, aby predložený administratívny spis na účely preskúmania rozhodnutia o preplatku musel obsahovať aj žalobcom namietané doklady, prípadne ďalšie listiny, týkajúce sa iných nárokov. Spisový materiál, týkajúci sa výsluhovej dávky, má charakter tzv. „živého spisu“, s ktorým správne orgány pracujú sústavne. Krajský súd pritom v odôvodnení rozsudku uviedol, že hoci predložený administratívny spis žalovaného nie je

kompletný, nesporné tvrdenia a obsah obdržaných dokladov postačovali na preskúmanie rozhodnutí v medziach žaloby. Nie je preto dôvodné tvrdenie žalobcu, že krajský súd sa nevysporiadal s neúplnosťou administratívneho spisu. Ak okolnosť, že v dôsledku zrušenia rozhodnutia o prepustení služobný pomer trval, nebola sporná, pri prieskume rozhodnutia o preplatku aj odvolací súd považoval predložený administratívny spis za obsahovo dostatočný, obsahujúci doklady, ktoré sú pre preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného vo veci preplatku podstatné.

Pokiaľ žalobca v odvolaní namietal, že mu krajský súd tým, že žalobu zamietol, odňal možnosť konať pred súdom, čím porušil čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 5 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd, táto námietka je taktiež nedôvodná. Žalobca totiž využil svoje právo podať žalobu proti rozhodnutiu žalovaného a krajský súd túto žalobu riadne prejednal na pojednávaní, na ktoré bol žalobca (prostredníctvom jeho právneho zástupcu) riadne predvolaný s dostatočnou lehotou na prípravu na pojednávanie.

Právo na spravodlivý proces v zmysle namietaných ustanovení Ústavy a Dohovoru neznamena právo na to, aby súd žalobe vyhovel.

Aj odvolaciu námietku, že rozhodnutie žalovaného nemožno oprieť o ustanovenia § 113 ods. 2 písm. g) bod 2 zákona č. 328/2002 Z.z. a že krajský súd sa nijako nevysporiadal s tvrdením žalobcu, že šesť rokov dozadu nemohol vedieť, že bude úspešný v spore o žalobe proti rozhodnutiu o prepustení zo služobného pomeru, odvolací súd považoval za nedôvodnú.

Krajský súd svoj názor totiž odôvodnil, že pokiaľ žalobca napadol odvolaním a neskôr žalobou rozhodnutie o prepustení zo služobného pomeru, musel si byť vedomý, že môže dôjsť k zrušeniu tohto rozhodnutia, o čo sa svojím konaním snažil, a teda z okolností musel predpokladať, že vyplácané dávky výsluhového dôchodku môžu byť vyplácané neoprávnene, pretože mu patrí služobný príjem. Túto jeho vedomosť možno dedukovať aj z obsahu jeho vyjadrenia zo dňa 28.12.2011.

Podľa § 187 ods. 1 zákona č. 200/1998 Z.z. o štátnej službe colníkov, ak sa rozhodnutie o skončení služobného pomeru zruší, služobný pomer colníka trvá. Za čas neplatného skončenia služobného pomeru patrí colníkovi služobný príjem podľa § 79 ods. 1 písm. a) až písm. l), ktorý mu patril v čase pred neplatným skončením služobného pomeru.

Podľa § 113 ods. 2 písm. g) bod 2 zákona č. 328/2002 Z.z. poberateľ dávky sociálneho zabezpečenia je povinný vrátiť dávku sociálneho zabezpečenia alebo jej časť odo dňa, od ktorého nepatrila vôbec alebo nepatrila v poskytnutej sume, ak prijímal dávku sociálneho zabezpečenia alebo jej časť, hoci vedel alebo musel z okolností predpokladať, že sa vyplatila neoprávnene alebo vo vyššej sume, ako patrila.

Podľa § 38 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z.z. policajt a profesionálny vojak, ktorému sa skončil služobný pomer, má nárok na výsluhový dôchodok, ak služobný pomer trval najmenej 15 rokov.

Pod pojmom policajt sa na účely zákona č. 328/2002 Z.z. rozumie aj colník (§ 1 ods. 2).

Žalobca sa preskúmania rozhodnutia o prepustení zo služobného pomeru domáhal žalobou; vzhľadom na vyššie citované ustanovenia musel minimálne predpokladať, že úspech v uvedenom konaní bude mať ten následok, že jeho služobný pomer trvá a teda, že v takom prípade nebude splnená podmienka skončenia jeho služobného pomeru ako jedna z podmienok vzniku nároku na výsluhový dôchodok. Bez ohľadu na dĺžku trvania konania (konaní) vo veci prepustenia zo služobného pomeru colníka teda musel predpokladať, že v prípade jeho úspechu v konaní, teda v prípade, že rozhodnutie o prepustení bude zrušené, nesplní (hoci aj následne) podmienku skončenia služobného pomeru pre vznik nároku na výsluhový dôchodok od 06.05.2006. To, že žalobca si bol tohto dôsledku a povinnosti vrátiť výsluhový dôchodok za obdobie od 06.05.2006 do 30.11.2011 vedomý, vyplýva aj z jeho vyjadrenia zo dňa 28.12.2011, v ktorom uviedol, že „k vráteniu vyplatenej sumy výsluhového dôchodku za rozhodné obdobie nemá žiadne námietky. Keďže jeho služobný pomer nikdy neskončil a naďalej trval, tak je

logické, že nemal nárok na vyplatenie výsluhového dôchodku za obdobie od 06.05.2006 do 30.11.2011. Vrátenie tejto sumy navrhujem vykonať započítaním zo sumy priznaného odchodného.“ Uvedené vyjadrenie v mene žalobcu podal ním splnomocnený právny zástupca, Mgr. Juraj Kus, pričom z pripojenej plnej moci zo dňa 28.12.2011 vyplýva oprávnenie zástupcu „na zastupovanie v konaní vo veci vrátenia vyplatenej sumy na výsluhovom dôchodku za obdobie od dátumu priznania a vyplácania tejto dávky, t.j. od 06.05.2006 do 30.11.2011“. Následné tvrdenie žalobcu, že nemohol vedieť alebo z okolností predpokladať, že sa mu výsluhový dôchodok vypláca neoprávnene, z uvedených dôvodov aj odvolací súd považoval za nedôvodné a účelové.

Vzhľadom na uvedené aj odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie žalovaného je súladné so zákonom, preto rozsudok krajského súdu potvrdil ako vecne správny (§ 250ja ods. 3 veta druhá v spojení s § 219 O.s.p.).

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v súlade s § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 a § 250k ods. 1 O.s.p., tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo žalobca v tomto konaní nebol úspešný.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.